

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

14. Vtrum Episcopi, & Ecclesiastici teneantur vocati accedere ad
Parlamentum, itaut contravenientes possint expelli à Regno tanquam
inobedientes mandatis Regiis? Ex p. 1. t. 3. r. 23.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

eam qua fruatur, pacem; quis non vltro Regi tributa offerat, vt pacem conseruet, & conseruatum augeat? Sed contra fieri videmus, vt homines hac non pendentes; ex alia vero parte, nouam exactionem considerantes, & aegre ferant, & contra Regem obmurmurent, sine causa tamen, & iniuste.] Hac Vasquez multum conducentia ad iustitiam primae causae imponendi tributa, & praebendi donatum, nempe, propter bonum commune, & necessitatem Sereniss. Regis. Intellige tamen haec omnia, concurrente forma, de qua dicemus in Resol. 5. Et quando non obstant leges municipales alicuius Regni: & in terminis, de quibus Aponte in tr. de possel. Proreg. tit. 4. §. 1. n. 4. Sed aliam non minus necessariam quaestionem, circa praesentem materiam, attingamus.

RESOL. XI.

An si donatum adhuc duraret per multos annos, possit ex nunc pro tunc fieri alia noua prorogatio ad alios annos? Ex p. 1. tr. 3. Ref. 24.

§. 1. **R**espondeo negatiue propter accidentia, quae possunt euenire tempore medio, quae efficiunt postea prorogationem donatiui iniustam: eorum enim est etiam habenda ratio, vt patet ex l. si quis domum §. idem quare. ff. locati. §. illud quaesitum. vbi Glossa in inst. de rer. diuis. Bart. in l. si idem §. si vnam. num. 5. ff. de iurisd. omn. Iud. & in l. inter stipulantes. §. sacram. num. 7. ff. de verb. oblig. Et ita in casu simili, de prerogatione cuiusdam donatiui, faciendi in Regno Neapolitano, notauit Valenzuela conl. 99. punct. 3. n. 5 2.

RESOL. XII.

Virum, si ad sit iusta causa praebendi donatum, possint Proreges illud extorquere a Parlamentariis per vim, & metum? Ex p. 1. tr. 3. Ref. 25.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue cum Basilio Pontio Legionensi in tract. de impedim. matrimonij, causa 31. quest. 1. §. 11. vbi sic ait: [Hinc etiam consequenter inferitur, concessionem vectigalium, aut noui tributi, quae Comitibus coactis fieri solet etiam si extorqueatur metu reuerentiae; aut quouis alio graui, valere quidem in conscientia, nec Principem obnoxium esse restitutioni: illa enim concessio non pertinet ad liberalem donationem, atque ideo nec exigit plenum voluntarium. Ea enim tributa Regi conceduntur, quod, & Regnum teneatur, & Regni hostes debellet, aliisque publicis necessitatibus subueniat. Vnde, neque etiam iure positio, est ea concessio irrita. Imo, si causa, quae ad exigendum tributum requiruntur, sint vere iustae, & aliter illis necessitatibus commodè subueniri non possit, nec peccat Princeps vim inferendo Regnorum Procuratori bus, nec enim ea vis, aut metus iniustus esse potest, sic causa iusta sunt exigendi tributa.] Hac Potius: quae quidem vera sunt, sed attendant Proreges in tali casu, non solum, si ad sit iusta causa exigendi donatum in ordine ad necessitatem Regis; sed etiam in ordine ad vires Regni: nam, Hoc opus, hic labor est.

RESOL. XIII.

An quando vassalli, & vniuersitates sunt multum oneratae, possint, & debeat Rex non imponere no-

uum tributum, nec requirere donatum, sed minuire, vel suspendere gratias, & pensiones aliquibus assignatas? Ex punct. 1. tract. 3. Ref. 14.

§. 1. **A**ffirmatiue respondeo cum Valenzuela conl. 99. punct. 2. num. 29. & seqq. & Aponte in tr. de possel. Prior. tit. 5. num. 21. & seq. vbi ita asserit: [Quando causa publica utilitatis imminet; & in specie, quando redditus Regni attendat Lector) nequeunt incumbenti Republicae subuenire, & sustinere; tunc potest Princeps suspendere pensiones, concessionem ipsaque etiam tollere, etiam quod sint concessa ex causa remunerationis: quia publica utilitas praefertur priuatae.] Et ex multis aliis rationibus, & iuribus firmat, quod tales concessionem debent intelligi submissa huic periculo, & talibus oneribus, vt ille soluantur, quatenus Regni necessitates aliud non requirant: nec aliam intentionem habuisse Regem in illis concedendis probat. Vnde tandem in hac verba prorupit: [Hac ante oculos, optimi Gubernatores Regnorum habere debent; & sic interpretando Regis intentionem, suspendere executiones, certiorare Regem, illumque consulere de omnibus, & non inordinate, absque alia causae cognitione, executiones talibus concessionibus praestare, contra Deum, & Republicam. Ex quibus tam ingentia mala oriuntur in depopulationem, & exterminationem Regni, ex nouis impositionibus, nouis donatiuis, & innumerabilibus, & intolerabilibus angariis, & vexationibus.] Ita Aponte, qui vt superius dixi, laetè, & doctissime, vt semper solet, hanc sententiam firmat. Adi illum, & non pigebit.

Sup. hoc infra in Ref. 35. §. 1. in Ref. 14. & in tom. 6. tr. 3. Ref. 107. §. Et hac paulo post initium sed lege eam per tantam.

RESOL. XIV.

Virum Episcopi, & Ecclesiastici teneantur vocati accedere ad Parlamentum, ita vt contrauenientes possint expelli a Regno tanquam inobedientes mandatis Regis? Ex punct. 1. tract. 3. Ref. 23.

§. 1. **Q**uid teneantur vocati accedere, loquens in specie de Parlamento tradidit Magistrus strillus de Magistr. tom. 2. lib. 5. cap. 13. num. 36. & praeter DD. quos ipse citat, tenet etiam hanc sententiam Oliban. de iur. fisci, cap. 10. num. 9. Sed difficultas est, an contrauenientes possint puniri: vt supra. Affirmatiue respondet Bobadilla lib. 2. polit. cap. 10. num. 66. vbi ait: Es de aduertir, que esta obediencia a los reales mandados, liga, y comprende tambien a los Obispos, y Prelados, y otras personas Ecclesiasticas, quando se les manda comparecer, & otras cosas permitidas, por cuya contumacia, y transgression pueden los dichos Ecclesiasticos ser hechados de los Reynos. Idem docuit Pereira de manu regia, cap. 12. num. 12. Henia in Curia Philippica, punct. 1. §. 5. num. 35. Humada in lib. 65. tit. 5. punct. 1. in glos. 9. fol. mibi 17. column. 4. Cenallos tract. de cognit. per viam violentiam, gloss. 6. num. 65. Azeued. tom. 2. lib. 4. tit. 1. lib. 4. num. 12. Cenedo in quest. canon. quest. 45. num. 24. & alij penes ipsos; & Bobadilla vbi supra cap. 18. num. 62. Sed hanc sententiam non in Tract. de imm. ecclesiastica, Resol. 17. fati refutauimus, probantes, non posse Principes aculare, expellere Episcopos extra Regnum: ideo ad alia procedamus.

Sup. hoc in tom. 9. tr. 2. Ref. 24. & 25. §. verum & in Ref. 16. §. Vnde, & in Ref. 51. & 326. §. 7. & seqq.